

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2000-760

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntahistorian laitos	
Tekijä-Författare-Author Laitinen, Kaija			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Virallista ystävyyttä: Suomen ja Neuvostoliiton välinen ystävyyskaupunkitoiminta 1950-luvulta Neuvostoliiton hajoamiseen			
Oppiaine-Läroämne-Subject Poliittinen historia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2000-11-15	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 67
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Suomen ulkopoliitikkaa määrittä toisen maailmansodan jälkeiset vuosikymmenet "virallisen ystävyys" Neuvostoliiton kanssa. Tuntematonta ystävää Neuvostoliittoa tehtiin suomalaisille tutuksi ystävyysseuran, Suomi-Neuvostoliitto-Seuran, ja muiden rituaalisten, Neuvostoliitolle sopivien toimintamuotojen kautta. Yhtenä lukuisista ystävyys-alkuisista järjestelyistä oli maiden välinen ystävyyskaupunkitoiminta, joka käynnistyi 1950-luvulla suomalaisten kunnallispoliitikkojen aloitteesta. Sen esikuvana voidaan pitää Suomen ja Ruot-sin välistä kummikuntaliikettä. Kaupunkien johto noudatti valtiojohdon näyttämää esimerkkiä ja järjesti etenkin 1970- ja 1980-luvuilla lukuisia seremoniallisia ystävyystapahtumia. Neuvostoliitto ryhtyi aktiivisesti käyttämään hyväksi ystävyyskaupunkien tarjoamaa julkisuusarvoa 1970-luvun vaihteessa, etenkin arvovaltaisten suomalais-neuvostoliittolaisten ystävyyskaupunkikokousten yhteydessä.</p> <p>Ystävyyskaupunkisuhteiden hoitaminen Suomen ja Neuvostoliiton välillä liittyi läheisesti Suomi-Neuvostoliitto-Seuraan, jonka kautta ystävyyskaupunkiaatetta vietiin kaupunkien johtotasolta kentälle. Tutkielmani kannalta kiinnostavaa on se, oliko toiminnassa olemassa rituaalisen ylätasen ohella myös toinen, epävirallisempi puolensa. Kysynkin, ulottuiko toiminta kansalaistasolle ja millaista yhteistyö tällä tasolla oli. Oliko ystävyyskaupunkiyhteistyössä käytännössä mitään mahdollisuuksia järjestää todellisia kansalaisten välisiä tapaamisia?</p> <p>Ystävyysseurassa tehtiin kyllä lujasti töitä myönteisen kuvan välittämiseksi Neuvostoliitosta ja kansalaisten tutustuttamiseksi toisiinsa, mutta vaikka toiminta levittäytyi laajalle sektorille urheilusta kulttuuriin ja nuorisotyöhön, ei sillä ollut todellista merkitystä. Neuvostoliitto päätti yhteistyön muodoista eikä sallinut ihmisten välisiä suoria kontakteja ennen kuin vasta perestroikan aikana 1980-luvun lopulla.</p> <p>Suomalais-neuvostoliittolaisen ystävyyskaupunkitoiminnan tutkiminen on perusteltua jo siitä syystä, että aiempaa tutkimusta aiheesta ei ole. Näkökulma on suomalainen, sillä se perustuu suomalaisten arkistojen aineistoon ja suomalaisten kokemuksiin toiminnasta. Ajallisesti tutkimus ulottuu 1950-luvulta aina Neuvostoliiton hajoamiseen 1991. Toimintaa kuvataan sekä yleisesti että Turku-Leningrad-kaupunkiparin osalta. Turku oli Neuvostoliiton aikana yksi innokkaimmista kaupungeista ystävyyskaupunkiliikkeessä. Aihetta tarkastelen paitsi poliittisen toiminnan myös kulttuuriyhteistyön näkökulmasta.</p> <p>Tärkeimmät lähteeni löytyivät Suomi-Neuvostoliitto-Seuran arkistosta sekä Turun kaupungin tiedotustoimistosta. Tutkimuksessa käytetyt haastattelut ovat tätä tutkimusta varten tehtyjä. Olen haastatellut ystävyyskaupunkitoimintaan aktiivisesti osallistuneita turkulaisia ja ystävyysseuran viimeistä ystävyyskaupunkisihteeriä. Myös Kaisa Kinnusen Suomi-Neuvostoliitto-Seuran historia on tarjonnut hyödyllistä tietoa.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords ystävyykskaupungit - yhteistyö - Suomi - Neuvostoliitto kulttuurisuhteet -Suomi - Neuvostoliitto ulkopolitiikka - Suomi - Neuvostoliitto Suomi-Neuvostoliitto-seura			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			